UGOVOR O CARITASU KATOLIČKE CRKVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija

520

Na temelju članaka 15. i 17. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, broj 3/97.) i radi provedbe članka 17. toga međunarodnog ugovora, Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija sklapaju sljedeći

UGOVOR

O CARITASU KATOLIČKE CRKVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

PREAMBULA

– Utvrđujući da Katolička Crkva u Republici Hrvatskoj i u suvremenosti ima nemjerljivo značenje i ulogu u skrbi za najranjivije pripadnike društva, neovisno o njihovoj nacionalnoj, etničkoj, rasnoj, vjerskoj ili bilo kojoj drugoj pripadnosti;

– vrednujući nemjerljiv doprinos Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj izgradnji institucionalne i neinstitucionalne skrbi za najranjivije pripadnike društva, karitativne i pastoralne djelatnosti te volonterstva, ponajprije u župama i biskupijama, katoličkim odgojno-obrazovnim ustanovama, sveučilištima i fakultetima;

– priznajući da pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj obavljaju svoju službu, djelatnosti i aktivnosti u javnom interesu;

– uvažavajući to da pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj koje

obavljaju socijalnu djelatnost u toj svojoj djelatnosti uživaju zaštitu i pomoć države;

– na poseban način uvažavajući to da Caritas Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj ima razgranatu organizaciju u svim pojavnim oblicima i na svim razinama;

– u želji da radi učinkovite provedbe članka 17. stavka 3. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima urede međusobne odnose u području obavljanja socijalne djelatnosti

– prihvaćajući načelo supsidijarnosti, u skladu s kojim se Katoličkoj Crkvi omogućava djelovanje u Republici Hrvatskoj kako bi se državni socijalni mehanizmi nadopunili i optimizirali;

– radi usklađivanja djelovanja civilnih socijalnih ustanova s jedne te pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj osnovanih za obavljanje socijalne djelatnosti s druge strane;

– kako bi se pravnim osobama Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj osnovanima za obavljanje socijalne djelatnosti zajamčila jednaka prava i obveze te jednak tretman kao i civilnim socijalnim ustanovama koje su osnovane u jednake ili slične svrhe, sve na temelju članka 17. stavka 2. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima i

– radi dodatnog ostvarivanja socijalne države i još snažnijeg postizanja socijalne pravde u Republici Hrvatskoj,

Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija sporazumno sklapaju sljedeći ugovor:

I. DIO
POJMOVNIK

Članak 1.

(1) U ovome ugovoru pojmovi koji se u nastavku navode imaju sljedeće značenje:

1. *Civilne socijalne ustanove* su ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pružatelji socijalnih usluga drugih osnivača koji pružaju usluge u skladu s propisima kojima se Republici Hrvatskoj uređuje socijalna skrb.

2. *Edukativna djelatnost* je učenje i poučavanje koje obuhvaća provedbu formalnih i neformalnih programa cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih koji su vezani uz socijalnu djelatnost.

3. *Hrvatski Caritas i pravne osobe koje osniva* obuhvaća Hrvatski Caritas kao samostalnu pravnu osobu i one pravne osobe koje su pravnom osobnošću različite od Hrvatskog Caritasa, ali im je Hrvatski Caritas osnivač ili jedan od osnivača.

4. *Humanitarna djelatnost* je djelatnost pružanja humanitarne pomoći spašavanjem života u kriznim situacijama i olakšavanjem patnji stradalnika, a sastoji se u osiguravanju hrane i dostupnosti vode, higijenskih i drugih potrebitosti, medicinsko-zdravstvenoj pomoći i skrbi, osiguravanju uvjeta smještaja i života koji su dostojni čovjeka te svekoliku promicanju ljudskoga dostojanstva stradalnika i žrtava u kriznim situacijama na različite druge načine njihovim materijalnim i nematerijalnim potpomaganjem.

5. *Institucionalna skrb* je skrb koju pružaju pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj neposredno u okvirima vlastite registrirane djelatnosti ili preko pravne osobe čiji su osnivači i u čiju registriranu djelatnost pripada pružanje takve skrbi, neovisno o tome je li ta pravna osoba osnovana samo po kanonskom pravu, samo po pravu Republike Hrvatske ili je osnovana kao pravna osoba i po kanonskom pravu i po pravu Republike Hrvatske.

6. *Javne pravne osobe Katoličke Crkve* su pravne osobe po kanonskom pravu koje su osnovane odgovarajućim pravnim aktom mjerodavne crkvene vlasti.

7. *Karitativna djelatnost* je dobročiniteljska djelatnost koja se prvenstveno odvija u mjesnim okvirima i lokalnoj zajednici, najčešće na razini župe, a ogleda se kao materijalna, duhovna, psihološka ili druga pomoć određenim pojedincima ili obiteljima koje su potrebi.

8. *Ljekarnička djelatnost* je djelatnost Hrvatskog Caritasa kao donacijske ljekarne za bezreceptne lijekove i medicinske proizvode te za sve valjane lijekove i medicinske proizvode koji se u slučaju neiskorištenosti mogu vratiti u sustav za osobe u potrebi.

9. *Neinstitucionalna skrb* je skrb koju faktički i u okvirima svojega poslanja, kao njezin nedjeljivi dio, pruža neka pravna osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj iako ta osoba nije registrirana ili na bilo koji drugi način pravnim pravilima u Republici Hrvatskoj ovlaštena za pružanje te skrbi.

10. *Organizacija Caritasa u Republici Hrvatskoj* opća je naznaka strukture Caritasa koja obuhvaća svaki Caritas Katoličke Crkve koji ima sjedište u Republici Hrvatskoj, neovisno o njegovoj vrsti, osnivaču i položaju u kanonskoj strukturi Caritasa u Republici Hrvatskoj.

11. *Pravne osobe Katoličke Crkve* su pravne osobe osnovane po kanonskom pravu, a njihova je osobnost priznata u pravnom poretku Republike Hrvatske, ili pravne osobe koje su osnovane i po kanonskom i po pravu Republike Hrvatske.

12. *Pravne osobe Katoličke Crkve osnovane za obavljanje socijalne djelatnosti* su pravne osobe osnovane po kanonskom pravu ili i po kanonskom pravu i po pravu Republike Hrvatske, a u njihovim relevantnim autonomnim općim aktima (akt o osnivanju, statut i sl.) utvrđeno je da obavljaju socijalnu djelatnost.

13. *Socijalna djelatnost* je opća i najšira zajednička naznaka različitih djelatnosti koje institucionalno ili neinstitucionalno obavljaju pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj obuhvaćene ovim ugovorom kao što su humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge srodne djelatnosti.

14. *Socijalna djelatnost u Republici Hrvatskoj* je opća i najšira zajednička naznaka humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih srodnih djelatnosti u Republici Hrvatskoj, neovisno o tome nadležnosti kojega javnog tijela pripadaju, kakvim su općim aktima uređene i u kakvu su pravnom režimu u Republici Hrvatskoj.

15. *Ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života* su svi oblici i pojavnosti posvećenog života u Crkvi koji su osnovani ili priznati od mjerodavne crkvene vlasti, na kanonskom području imaju pravnu osobnost, a i

na civilnom su području priznate kao pravne osobe Katoličke Crkve. Ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života mogu socijalnu i karitativnu djelatnost obavljati kao institucionalnu ili neinstitucionalnu skrb.

16. *Zdravstvena djelatnost* je djelatnost Hrvatskog Caritasa u redovnim ili kriznim situacijama kada se prema potrebi koristi kao kanal za distribuciju lijekova i medicinske opreme u humanitarne svrhe ili radi razvoja pojedinih projekata.

(2) Republika Hrvatska u svojemu pravnom poretku poštivat će značenje tih pojmova te će u vlastitim pravnim uređenjima postizati njihovu bit, smisao, svrhu i cilj onako kako su navedeni u ovom ugovoru, neovisno o značenju tih pojmova i instituta u domaćemu pravnom poretku.

II. DIO
SURADNJA RADI PRIBAVLJANJA PODATAKA I ISPRAVA

Članak 2.

(1) Kada se u bilo kakvu postupanju javnopravnog tijela Republike Hrvatske u odnosu na pojedinu pravnu osobu Katoličke Crkve pojavi pitanje u vezi s njezinim osnivanjem, kontinuitetom postojanja, pravnim sljedništvom, bilo kojim statusnim pitanjem, nadležnostima, aktivnostima, područjem djelovanja, ovlaštenjima za zastupanje ili korištenjem crkvene imovine, javnopravno tijelo Republike Hrvatske bez odgode će se obratiti mjesnome ordinariju prema mjestu sjedišta te pravne osobe.

(2) Ako je mjesni ordinarij iz stavka 1. ovoga članka nadležan za tu pravnu osobu, dostavit će javnopravnome tijelu Republike Hrvatske potrebne isprave ili podatke. Ako mjesni ordinarij nije nadležan za tu pravnu osobu, uputit će javnopravno tijelo na mjerodavnu crkvenu vlast kojoj se treba obratiti radi pribavljanja potrebnih podataka ili isprava.

(3) Javnopravno tijelo u svojem će postupanju priznati i voditi se podatcima ili ispravama koje o pravnoj osobi Katoličke Crkve primi kako je opisano u prethodnom stavku.

(4) Pravne osobe Katoličke Crkve mogu i same dostavljati javnopravnim tijelima Republike Hrvatske podatke i isprave pribavljene od mjerodavne

crkvene vlasti na način opisan u prethodnim stavcima ovoga članka. Javnopravna tijela Republike Hrvatske s tako pribavljenim podatcima i ispravama postupat će kao da ih je samo pribavilo na način opisan u prethodnim stavcima ovoga članka, ali je, ako ocijeni da je to potrebno, ovlašteno s mjerodavnom crkvenom vlašću provjeriti njihovu vjerodostojnost.

III. DIO
CILJEVI UGOVORA

Članak 3.

(1) Republika Hrvatska ovim ugovorom jamči Hrvatskoj biskupskoj konferenciji da će u domaćem pravnom poretku, u njegovim različitim područjima i režimima, trajno prepoznavati i postizati bit, svrhu i ciljeve koji su uređeni i razrađeni u ovome ugovoru.

(2) Republika Hrvatska i Hrvatska biskupska konferencija utvrđuju da će Republika Hrvatska u domaćem pravnom poretku trajno pronalaziti i izgrađivati institucijski okvir, oblikovati pojedinačna uređenja i režime te učiniti sve potrebno da se ostvaruju bit, svrha i cilj ovoga ugovora.

Članak 4.

Pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj koje na institucionalan, neinstitucionalan način ili kakav drugi način obavljaju kakvu socijalnu djelatnost u smislu ovoga ugovora uključuju se u sustav socijalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Članak 5.

Ovaj ugovor sklapa se i kako bi Hrvatski Caritas svojom socijalnom djelatnošću trajno pridonosio općem dobru i boljitku što većega broja građana u Republici Hrvatskoj te poštivanju ljudskoga dostojanstva svake osobe.

IV. DIO
STATUS HRVATSKOG CARITASA U ODNOSU PREMA REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 6.

Hrvatski Caritas je javna pravna osoba kanonskoga prava te u pravnom poretku Republike Hrvatske ima pravnu osobnost prema članku 2. stavcima 1. i 2. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima.

Članak 7.

(1) Hrvatski Caritas je ustanova Hrvatske biskupske konferencije.

(2) Ciljevi, zadaće i djelatnost Hrvatskog Caritasa uređuju se Statutom Hrvatskog Caritasa koji odobrava Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 8.

Hrvatski Caritas i pravne osobe koje osniva za obavljanje humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne te drugih socijalnih djelatnosti u pravnom poretku Republike Hrvatske imaju status jednak neprofitnim pravnim osobama te se na njih odgovarajuće primjenjuje pravno uređenje Republike Hrvatske o neprofitnim organizacijama.

Članak 9.

(1) Republika Hrvatska poštuje pravo javnih pravnih osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj da prema vlastitim pravilima osnivaju i upravljaju ustanovama koje su nositelji humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti na području Republike Hrvatske.

(2) Republika Hrvatska poštuje pravo Hrvatskog Caritasa da prema vlastitim pravilima osniva i upravlja pravnim osobama koje su nositelji humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti na području Republike Hrvatske.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjivat će se u skladu s odgovarajućim propisima Republike Hrvatske.

Članak 10.

(1) Status, prava, obveze, pretpostavke djelovanja, financiranje, porezni i financijski tretman te ostale pravno relevantne odrednice Hrvatskog Caritasa i pravnih osoba koje on osniva za obavljanje humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti Republika Hrvatska ovim ugovorom izjednačava s pravnim osobama hrvatskoga prava koje obavljaju takve djelatnosti, a osnivač su im Republika Hrvatska, županije, gradovi, općine, osobe s javnim ovlastima ili druge osobe javnoga prava te s onim neprofitnim pravnim osobama hrvatskoga prava čije su takve ovlasti utvrđene zakonom.

(2) Na sve navedeno u stavku 1. ovoga članka istovremeno se na kanonskom području primjenjuje kanonsko pravo, a na civilnom području pravna pravila Republike Hrvatske.

(3) U izvršavanju svojih zadataka Hrvatski Caritas i pravne osobe koje osniva za obavljanje humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti u odnosu na Republiku Hrvatsku, županije, općine, gradove, pravne osobe javnoga prava i druge takve subjekte imaju status partnera od posebnog javnog interesa.

(4) Hrvatski Caritas uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske.

Članak 11.

(1) Ovim ugovorom Republika Hrvatska jamči i osigurava isključivu zaštitu na svim razinama i glede svih oblika zaštite naziva »Hrvatski Caritas« i »Caritas« te njihove izvedenice tako da ga smiju koristiti isključivo Hrvatska biskupska konferencija i pravne osobe koje ona za to ovlasti.

(2) Ovim ugovorom Republika Hrvatska jamči i osigurava isključivu zaštitu na svim razinama i glede svih oblika zaštite znaka Hrvatskog Caritasa tako da ga smiju koristiti isključivo Hrvatska biskupska konferencija i pravne osobe koje ona za to ovlasti.

(3) Znak Hrvatskog Caritasa je znak međunarodnog Caritasa *(Caritas internationalis).* Na lijevoj strani znaka je križ s dvanaest plamenih jezika, a na desnoj natpis »Hrvatski Caritas«.

V. DIO
STATUS HRVATSKOG CARITASA I DIJECEZANSKIH CARITASA U ODNOSU PREMA REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 12.

(1) Nadbiskupijski i biskupijski Caritasi te Caritas Vojnoga ordinarijata (dalje: dijecezanski Caritasi) pravne su osobe kanonskoga prava koje osniva mjesni ordinarij za potrebe obavljanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti na području vlastite nadbiskupije ili biskupije ili ordinarijata.

(2) Dijecezanski Caritasi u pravnom poretku Republike Hrvatske imaju status neprofitnih pravnih osoba te se na njih primjenjuju hrvatska pravna pravila o neprofitnim organizacijama.

(3) Dijecezanski Caritasi ulaze u pravne odnose s Republikom Hrvatskom, županijama, općinama, gradovima i drugim osobama javnoga prava za potrebe obavljanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti za područje nadbiskupije, biskupije ili ordinarijata kojima pripadaju.

(4) Na dijecezanske Caritase odgovarajuće se primjenjuju članci 9. i 10. ovoga ugovora.

(5) Dijecezanski Caritasi smiju koristiti naziv »Caritas« te znak Caritasa (križ s dvanaest plamenih jezika), ali bez tekstovnog dodatka na desnoj strani (koji glasi: »Hrvatski Caritas«) tako da uz naziv Caritas i znak (križ s dvanaest plamenih jezika) u odgovarajućemu padežu dodaju naziv vlastite nadbiskupije, biskupije ili ordinarijata.

Članak 13.

(1) U međusobnim odnosima koji imaju za predmet humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti uzajamno će se među ugovornim stranama poštovati njihova unutarnja podjela i razine pojedinih subjekata.

(2) Odnosi iz stavka 1. ovoga članka uspostavljat će se među civilnim i kanonskim subjektima koji su jednake ili usporedive razine (primjerice, opće – partikularno, nacionalno – područno – mjesno).

(3) U uspostavljanju odnosa s kanonskim subjektima Republika Hrvatska ravnat će se prema odredbama članaka 14. – 17. ovoga ugovora primjenjujući ih ovisno o tome ima li odnos koji se pritom uspostavlja partikularno ili opće nacionalno značenje.

(4) Iznimno, uz pretpostavke i na način iz članka 15. ovoga ugovora te uz njegovu odgovarajuću primjenu, može se odstupiti od načelne primjene stavka 2. ovoga članka.

Članak 14.

(1) Hrvatski Caritas središnja je koordinativna pravna osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj za komunikaciju, razmjenu podataka i suradnju s Republikom Hrvatskom za pitanja na nacionalnoj razini koja se odnose na obavljanje humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti pravnih osoba Katoličke Crkve.

(2) Hrvatski Caritas ima koordinativnu i predstavničku ulogu prema Republici Hrvatskoj (tijelima državne vlasti, tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, pravnim osobama s javnim ovlastima, ustanovama i drugim osobama javnog prava) za pitanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti koja se na nacionalnoj razini pojavljuju u vezi s pravnim osobama Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj.

Članak 15.

(1) Za pitanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti nacionalnog karaktera i koja se pojavljuju na nacionalnoj razini, u odnose prema Republici Hrvatskoj tijelima državne vlasti, tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, pravnim osobama s javnim ovlastima, ustanovama i drugim osobama javnog prava) ulazi Hrvatski Caritas.

(2) Pitanja nacionalnog karaktera koja se pojavljuju na nacionalnoj razini iz stavka 1. ovoga članka su pitanja koja prelaze teritorijalne okvire jedne

biskupije ili nadbiskupije.

Članak 16.

(1) Za pitanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti koje su strogo partikularnog karaktera i pojavljuju se u teritorijalnim okvirima pojedine ili samo nekoliko biskupija i nadbiskupija u odnose prema Republici Hrvatskoj (tijelima državne vlasti, tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, pravnim osobama s javnim ovlastima, ustanovama i drugim osobama javnog prava) ulazi dijecezanski Caritas, ili više njih, na koji se to pitanje partikularno pitanje odnosi.

(2) Hrvatski Caritas u pitanjima iz stavka 1. ovoga članka uvijek se poziva i pojavljuje kao koordinativni čimbenik.

Članak 17.

(1) Za pitanja humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti koja su strogo partikularnog karaktera i pojavljuju se u teritorijalnim okvirima pojedine biskupije i nadbiskupije ili, iznimno, samo nekoliko biskupija i nadbiskupija, u odnose prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave i njihovim tijelima, ustanovama i drugim osobama ulazi dijecezanski Caritas, ili više njih, na koji se to partikularno pitanje odnosi.

(2) Hrvatski Caritas u pitanjima iz stavka 1. ovoga članka može se pozvati i pojaviti kao koordinativni čimbenik.

Članak 18.

(1) Hrvatski Caritas i pravne osobe koje pripadaju organizaciji Caritasa u Republici Hrvatskoj imat će jednake mogućnosti kao i druge humanitarne organizacije u Republici Hrvatskoj za dobivanje hrane koja je u vlasništvu Republike Hrvatske i dijeli se u humanitarne svrhe.

(2) Vlada Republike Hrvatske će u slučaju uređivanja i odlučivanja o pitanjima podjele hrane u humanitarne svrhe koja je u vlasništvu Republike

Hrvatske uključiti Hrvatski Caritas kao koordinativni čimbenik, sve s ciljem određivanja podjele hrane pravnim osobama koje pripadaju organizaciji Caritasa u Republici Hrvatskoj.

VI. DIO
USTANOVE POSVEĆENOGA ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOGA ŽIVOTA KOJE OBAVLJAJU SOCIJALNU DJELATNOST

Članak 19.

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj obavljaju i humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti te da to čine

– institucionalno u okvirima pravne osobe čiji je osnivač ustanova posvećenoga života i družba apostolskoga života i njezine registrirane djelatnosti, a ta je pravna osoba osnovana po kanonskom pravu ili po pravu Republike Hrvatske (primjerice, trgovačko društvo, udruga, zaklada i sl.) ili i po kanonskom i po pravu Republike Hrvatske

– neinstitucionalno, faktički u okvirima same ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života kao dio njezina poslanja iako ona za obavljanje tih djelatnosti nije osnovala zasebnu pravnu osobu i na druge načine.

(2) Republika Hrvatska ovim ugovorom jamči i utvrđuje da se na pravne osobe čiji su osnivači ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, a obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka, odgovarajuće primjenjuju sva prava i obveze iz ovoga ugovora, odnosno da se u odnosu na njih, a osobito u odnosu na njihov status, djelatnosti, status partnera od posebnog javnog interesa i oslobođenja uzima kao da su Hrvatski Caritas i dijecezanski Caritasi.

(3) Za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ustanovama posvećenoga života i družbama apostolskoga života koji za to nisu osnovale zasebnu pravnu osobu omogućuje se da se na natječaje za financiranja, potpore, dodjele sredstava, na različite socijalne akcije i programe i sl. u Republici Hrvatskoj, na nadnacionalnoj i međunarodnoj razini (primjerice, iz fondova Europske unije i dr.) prijavljuju preko Hrvatskog Caritasa ili bilo kojega dijecezanskog Caritasa, sve prema vlastitu izboru, ali samo ako

Hrvatski Caritas ili dijecezanski Caritas na to pristane.

(4) Ovim ugovorom Republika Hrvatska omogućuje pravnim osobama čiji su osnivači ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, a obavljaju humanitarne, karitativne, socijalne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti, da se na natječaje za financiranja, potpore, dodjele sredstava, na različite socijalne akcije i programe i sl. u Republici Hrvatskoj, na nadnacionalnoj i međunarodnoj razini (primjerice, iz fondova Europske unije i na druge načine) prijavljuju samostalno, zajedno s bilo kojim Caritasom iz stavka 3. ovoga članka ili više njih ili pak preko bilo kojega Caritasa iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako to bude potrebno, Hrvatski Caritas će u ime Hrvatske biskupske konferencije dodatno jamčiti Republici Hrvatskoj da određena pravna osoba čiji je osnivač ustanova posvećenoga života i družba apostolskoga života ili sama ustanova posvećenoga života i družba apostolskoga života obavljaju djelatnost iz stavka 1. ovoga članka te način na koji ga obavljaju u smislu toga stavka.

(6) Hrvatski Caritas će uime Hrvatske biskupske konferencije Republici Hrvatskoj, prema potrebi ili na njezin zahtjev, izdati pravni akt ili drugu prikladnu ispravu o tome ispunjava li neka pravna osoba čiji je osnivač ustanova posvećenoga života i družba apostolskoga života ili sama ustanova posvećenoga života i družba apostolskoga života pretpostavke za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

VII. DIO
DJELATNOST HRVATSKOG CARITASA

Članak 20.

(1) Hrvatski Caritas samostalno ili preko pravnih osoba koje osniva za obavljanje humanitarne, karitativne, socijalne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti promiče i organizira volonterstvo utemeljeno na vrijednostima kršćanske etike i antropologije te katoličkoga socijalnog nauka.

(2) Hrvatski Caritas samostalno ili posredstvom pravnih osoba koje osniva za obavljanje humanitarne, karitativne, socijalne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti provodi odgoj i obrazovanje za

volonterstvo.

Članak 21.

Hrvatski Caritas može, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obrazovanje odraslih, osnovati ustanovu za obrazovanje odraslih s ciljem provedbe formalnih i neformalnih programa obrazovanja odraslih.

Članak 22.

(1) U interventnom humanitarno-socijalnom djelovanju (primjerice, u slučaju katastrofa, prirodnih nepogoda, ratnih sukoba, nemira i drugih usporedivih situacija u Republici Hrvatskoj i drugdje) Hrvatski Caritas je središnja koordinativna osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj prema državnim i drugim javnopravnim tijelima.

(2) U interventnom humanitarno-socijalnom djelovanju Hrvatski Caritas središnja je pravna osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj za zbrinjavanje i pružanje pomoći stradalima te kasnijoj psihosocijalnoj skrbi, rehabilitaciji i revitalizaciji lokalnih zajednica.

(3) U interventnom humanitarno-socijalnom djelovanju Hrvatski Caritas obavlja koordinativne poslove na nacionalnoj razini za čitavu organizaciju Caritasa u Republici Hrvatskoj.

(4) U interventnom humanitarno-socijalnom djelovanju u kriznim situacijama, ali i u svim drugim redovnim situacijama humanitarno-socijalnog, karitativnog, zdravstvenog i drugog socijalnog djelovanja, predstavnici Hrvatskog Caritasa pozvat će se, uključiti i pridružiti radu stožera i ostalih tijela civilne zaštite na nacionalnoj razini i drugim razinama te drugih tijela u Republici Hrvatskoj nadležnih za djelovanje u navedenim situacijama.

(5) Radi koordiniranosti, učinkovitosti i optimizacije djelovanja Hrvatskog Caritasa i dijecezanskih Caritasa u situacijama iz stavaka 1. – 4. ovoga članka, predstavnicima Hrvatskog Caritasa uključenima u rad stožera i ostalih tijela civilne zaštite na nacionalnoj razini i drugim razinama omogućit će se uvid u relevantne podatke, planove, mjere i drugo što poduzimaju tijela civilne zaštite te će im se dati mogućnost iznositi vlastite stavove,

tvrdnje, prijedloge, argumente i ostalo što bude potrebno.

Članak 23.

(1) Ljekarničku djelatnost Hrvatski Caritas obavlja samostalno ili preko pravnih osoba čiji je osnivač.

(2) Ljekarnička djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se prema pravilima kršćanske etike.

(3) Ljekarnička djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se uz poštivanje pravnih pravila Republike Hrvatske.

(4) Hrvatskom Caritasu i pravnim osobama čiji je osnivač, a obavljaju ljekarničku djelatnost dopušteno je obavljati donacije lijekova socijalno ugroženim osobama u okviru vlastitog programa »Donacije lijekova«.

(5) Hrvatskom Caritasu i pravnim osobama čiji je osnivač, a obavljaju ljekarničku djelatnost, dopušteno je obavljati donacije bezreceptnih lijekova i proizvoda socijalno ugroženim osobama.

VIII. DIO
UKLJUČENOST USTANOVA ČIJI SU OSNIVAČI HRVATSKI CARITAS ILI DIJECEZANSKI CARITASI U SOCIJALNU DJELATNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 24.

(1) Ustanove koje obavljaju socijalnu djelatnost čiji su osnivač Hrvatski Caritas i dijecezanski Caritasi, a njihova se djelatnost sastoji u pružanju skrbi za različite skupine osoba (primjerice, ustanove za palijativnu skrb, ustanove za starije i teško bolesne odrasle osobe, domovi za djecu bez roditeljske skrbi ili s neodgovarajućom takvom skrbi, domovi za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invalidnošću, ustanove za resocijalizaciju ovisnika i terapijske zajednice, ljekarničke ustanove i druge srodne ustanove) uključuju se u socijalnu djelatnost u Republici Hrvatskoj.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka u pogledu statusa u Republici Hrvatskoj, financiranja, položaja u poreznom sustavu i svih drugih pitanja izjednačuju se s ustanovama čiji je osnivač Republika Hrvatska ili druge osobe javnoga prava.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje imaju jednaku funkciju međusobno se u pogledu pravnih režima u Republici Hrvatskoj izjednačuju te će u svemu imati jednak tretman Republike Hrvatske, neovisno o tome koja je pravna osoba Katoličke Crkve njihov osnivač.

(4) Financiranje, sudjelovanje u snošenju troškova, potpore, naknade, oslobođenja, tretman partnera od posebnog javnog interesa i u drugim stvarima koje se u pravnom poretku i socijalnoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj određuju prema kriteriju korisnika ili nekom drugom kriteriju na jednak će se način primjenjivati na ustanove koje obavljaju socijalnu djelatnost čiji su osnivač Hrvatski Caritas i dijecezanski Caritasi iz stavka 1. ovoga članka kao što se primjenjuju na istovrsne ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska ili neka druga osoba javnoga prava.

IX. DIO
SURADNJA REPUBLIKE HRVATSKE I HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE U PODRUČJU SOCIJALNE DJELATNOSTI

Članak 25.

(1) Republika Hrvatska i Hrvatska biskupska konferencija mogu u budućnosti međusobnim dogovorom urediti načine za suradnju u različitim socijalnim djelatnostima.

(2) Radi ostvarivanja suradnje iz stavka 1. ovoga članka obje ugovorne strane vodit će se načelima solidarnosti i supsidijarnosti.

X. DIO
FINANCIRANJA I POTPORE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 26.

(1) Hrvatski Caritas i ustanove čiji je osnivač, a obavljaju humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti na nacionalnoj razini, ovlašteni su kandidirati se za financiranja i potpore Republike Hrvatske i drugih osoba javnog prava u Republici Hrvatskoj.

(2) Dijecezanski Caritasi i njihove ustanove koje na partikularnoj crkvenoj razini obavljaju humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, i edukativne djelatnosti ovlašteni su kandidirati se za financiranja i potpore Republike Hrvatske i drugih osoba javnog prava u Republici Hrvatskoj koji su namijenjeni partikularnim crkvenim i civilnim razinama.

(3) Republika Hrvatska jamči im pritom jednakost tretmana kao i drugim kandidatima i ostvarivateljima financiranja i potpora uzimajući pritom uvijek na poseban način u obzir da obavljaju djelatnost u javnom interesu, da u svojoj djelatnosti uživaju zaštitu i pomoć države te o važnosti, razgranatosti i širokodohvatnosti mreže organizacije Caritasa u Republici Hrvatskoj.

Članak 27.

(1) U slučaju velikih prirodnih, ekoloških i drugih nesreća, s posljedicama masovnih stradanja i epidemija u Republici Hrvatskoj ili drugdje Hrvatski Caritas u izvršavanju svojih djelatnosti ima pravo prednosti u prijevozu osoba i robe na svim sredstvima javnog prometa i prometne infrastrukture te pravo prednosti priopćavanja vijesti preko sredstava javnog radiotelevizijskog i informativnog servisa.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Hrvatskom Caritasu neće se naplaćivati korištenje sredstava javnog priopćavanja i komunikacije u svim njezinim oblicima.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Hrvatskom Caritasu neće se naplaćivati korištenje sredstava javnog prometa i prometne infrastrukture.

Članak 28.

Dijecezanski Caritasi i njihovi ustrojbeni oblici (primjerice, župni Caritasi i drugi oblici) te pravne osobe čiji su osnivači, a neprofitno obavljaju

humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti ostvaruju oslobođenje od plaćanja upravnih i sudskih pristojbi, kod plaćanja komunalnih usluga i naknada snose troškove kao kućanstva te se oslobađaju plaćanja poštanskih, telefonskih i drugih sličnih usluga u vrijeme velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća s posljedicama masovnih stradanja, epidemija te oružanih sukoba za sve vrste pošiljaka.

Članak 29.

(1) Na temelju i snagom ovoga Ugovora kao pravne osnove, a s obzirom na odredbe članka 17. stavka 4. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima, Hrvatski Caritas stječe pravo na jednokratnu godišnju novčanu pomoć od Republike Hrvatske u iznosu od 15.000.000,00 kn (petnaest milijuna kuna) koja će se isplaćivati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije ministarstva nadležnog za poslove rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

(2) Novčana pomoć iz stavka 1. ovoga članka može se Hrvatskom Caritasu isplaćivati i u obrocima, ali to se mora učiniti unutar godine na koju se ta novčana pomoć odnosi.

(3) Sredstva iz članka 1. ovoga članka Hrvatski Caritas namjenski će koristiti i usmjeravati za obavljanje karitativne i socijalne djelatnosti čiji su korisnici posebno ranjive i ugrožene skupine ljudi.

XI. DIO
FINANCIRANJA I POTPORE U EUROPSKOJ UNIJI

Članak 30.

(1) Republika Hrvatska poduzet će sve potrebne mjere i radnje kako bi se na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini za pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj koje obavljaju humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i druge socijalne djelatnosti stvorile pretpostavke za financiranje i potpore njihovih djelatnosti iz sredstva Europske unije.

(2) Republika Hrvatska će mjere i radnje iz stavka 1. ovoga članka poduzimati pravovremeno držeći se ciklusa programa financiranja (primjerice, operativnih

programa), a posebno vodeći računa o njihovim početcima, rokovima prijave na te programe, administrativnim radnjama za prijavu i potrebnom vremenu za njihovo poduzimanje te o višegodišnjemu karakteru takvih programa i ciklusa.

Članak 31.

(1) Republika Hrvatska obvezuje se uključiti Hrvatski Caritas, nadbiskupijske i biskupijske Caritase te Caritas Vojnog ordinarijata kao i ustanove koje oni osnivaju za obavljanje humanitarne, karitativne, zdravstvene, ljekarničke, edukativne i drugih socijalnih djelatnosti u strateške okvire Republike Hrvatske za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi se omogućilo financiranje njihovih djelatnosti iz tih fondova.

(2) Postupajući u skladu sa stavkom 1. ovoga članka Republika Hrvatska obvezuje se izrijekom navesti da će se aktivnosti pravnih osoba Katoličke Crkve iz stavka 1. ovoga članka financirati radi ostvarivanja njihovih statutarnih ciljeva te da su te pravne osobe prihvatljivi prijavitelji korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(3) Na poseban način Republika Hrvatska predvidjet će i uključiti pravne osobe Katoličke Crkve iz stavka 1. ovoga članka u odgovarajuće operativne programe kojima se detaljnije opisuju i razrađuju mjere te aktivnosti za učinkovitu provedbu i korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Članak 32.

(1) Sva tekuća i operativna pitanja koja će se na nacionalnoj razini u smislu ovoga dijela ugovora pojavljivati iz područja financiranja i potpora Hrvatskome Caritasu međusobnim dogovorom, izravno i pravovremeno rješavat će ministar u čiju nadležnost pripada područje fondova Europske unije i predsjednik te ravnatelj Hrvatskog Caritasa ili osobe koje oni ovlaste.

(2) Rješavanje svih pitanja koja bi se otvorila primjenom ovoga dijela ugovora te koja bi zahtijevala nova ili dodatna rješenja provodit će se prvotno izravnim dogovorima nadležnog ministra i predsjednika te ravnatelja Hrvatskog Caritasa, a ako bude potrebno i dodatnim sporazumima Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

(3) Radi ostvarivanja financiranja i potpora iz ovoga dijela ugovora, prema potrebi i s obzirom na okolnosti, tekuća i operativna pitanja predsjednik i ravnatelj Hrvatskog Caritasa rješavat će i s drugim ministrima koji su na čelu ministarstava nadležnosti kojih bi moglo pripadati određeno područje.

XII. DIO
HUMANITARNA I RAZVOJNA POMOĆ U INOZEMSTVU

Članak 33.

(1) U nacionalnim krizama i krizama u inozemstvu (prouzročenih, primjerice, katastrofama, prirodnim nepogodama, klimatskim promjenama, različitim oblicima ljudskog djelovanja, zdravstvenim razlozima i drugim čimbenicima) Hrvatski Caritas čini mehanizam i kanal za žurnu distribuciju i pružanje humanitarne pomoći.

(2) Republika Hrvatska uključuje Hrvatski Caritas u aktivno kreiranje i donošenje politika humanitarne pomoći.

Članak 34.

Hrvatski Caritas pruža razvojnu i humanitarnu pomoć u inozemstvu

– neposredno, u partnerstvu s nacionalnim Caritasom bilo kojega ranga u toj državi

– zajedno i u suradnji s bilo kojom organizacijom koja ima jednake ili slične ciljeve, svrhe, načela djelovanja te promiče humanost u njezinu najširemu smislu.

Članak 35.

(1) Hrvatski Caritas pouzdan je partner zbog širokodohvatne, razgranate i učinkovite mreže Caritasa u svijetu i drugih njegovih partnera koji pružaju razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć.

(2) Republika Hrvatska dodjeljuje Hrvatskom Caritasu financijska sredstva namijenjena za ostvarivanje razvojne suradnje i humanitarne pomoći pod jednakim pretpostavkama kao i drugim osobama.

XIII. DIO
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

(1) Potpisnice ovoga ugovora suglasne su da će u slučaju pojave dvojbi u tumačenju ili provedbi ovoga ugovora u međusobnom dogovoru odmah tražiti rješenje prihvatljivo objema stranama i pronalaziti zajednička tumačenja njegovih odredaba.

(2) Situacije iz stavka 1. ovoga članka razrješavat će se tumačenjem prave namjere ugovornih strana te smisla, cilja i svrhe koji su se ovim ugovorom željeli postići (teleološko tumačenje), a pritom će se na poseban način uvažavati radni materijali i zapisnici koji su nastali prilikom njegova nastanka.

(3) Potpisnice ovoga ugovora suglasne su da će se pitanja koja bi se otvorila primjenom ovoga ugovora rješavati dogovorom između nadležnih ministara i predsjednika te ravnatelja Hrvatskog Caritasa poštujući uređenje u stavcima 1. i 2. ovoga članka.

(4) Potpisnice ovoga ugovora suglasne su da će se pitanja koja bi se otvorila primjenom ovoga ugovora, a zahtijevaju nova ili dodatna rješenja rješavati pravovremeno, učinkovito i na temelju dogovora između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 37.

Ovaj je Ugovor sastavljen u četiri jednaka primjerka, po dva za svaku ugovornu stranu.

Članak 38.

Ugovorne strane potpisuju ovaj Ugovor u znak suglasnosti.

Članak 39.

(1) Republika Hrvatska objavit će Ugovor u vlastitom službenom glasilu.

(2) Hrvatska biskupska konferencija objavit će Ugovor u vlastitom službenom glasilu.

Članak 40.

Ugovor stupa na snagu danom potpisivanja.

Zagreb, 18. ožujka 2022.

ZA HRVATSKU BISKUPSKU KONFERENCIJU **mons. Želimir Puljić,** v. r.	ZA VLADU REPUBLIKE HRVATSKE **mr. sc. Andrej Plenković,** v. r.